

Forslagets *stk. 2* svarer til den nuværende lovs § 14, *stk. 5*.

ad § 13. Som en konsekvens af den i afsnit E foreslåede adgang for jordrentedebitorer til at afløse jordrenten bortfalder den nuværende lovs § 14, *stk. 1*, om afhændelse på jordrentevilkår, og de i *stk. 2*, jfr. *stk. 3*, indeholdte bestemmelser om afhændelse „efter reglerne i kap. IV“ afløses af bestemmelserne i den nye § 13, *stk. 1*.

Det foreslåede *nye stk. 2* indeholder i forkortet form de bestemmelser om afhændelse af stamparceller m. v., der indeholdes i den nuværende statshusmandslovs § 14, *stk. 4*. Da samtlige domænegårde er afhændet, kan det ikke længere anses for påkrævet at opretholde en særlig bestemmelse herom i loven.

ad § 14. Bestemmelsen tilsigter bl. a. at tilvejebringe udtrykkelig hjemmel for landbrugsministeren til at udleje arealer til kolonihaveformål. Medens arealer til dette formål tidligere blev solgt, har statens jordlovsudvalg efter henstilling fra planlægningsmyndighederne i den senere tid i stedet udlejet sådanne arealer for en længere årrække.

Til nr. 6. De foreslåede *ny §§ 18-20*. De foreslåede bestemmelser svarer med enkelte redaktionelle ændringer til bestemmelserne i den nuværende statshusmandslovs §§ 15 og 16. De pågældende bestemmelser må påregnes at kunne finde anvendelse i en årrække fremover med hensyn til lodder, der i henhold til den nugældende lovgivning er afhændet på jordrentevilkår. Bestemmelserne vil således ikke kunne ophæves, og det må tillægges betydning, at de pågældende bestemmelser fremdeles indeholdes i lovens almindelige bestemmelser.

Til nr. 7. Lovens § 21. Ved den foreslåede ændring åbnes der adgang til afløsning af jordrenten. Angående afløsningsreglerne og de overvejelser, der ligger til grund for forslaget om tilvejebringelse af en afløsningsordning, henvises til bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 9.

Til nr. 8. Lovens § 24. De foreslåede ændringer er af teknisk karakter.

Til nr. 9. Lovens afsnit E, §§ 25 a-25 e, og afsnit F, §§ 25 f-25 k. Spørgsmålet om afløsning af jordrente har gennem en årrække gentagne gange været rejst i forbindelse med jordrenteejendommens afhændelse til bebyggelse eller anden ikke-landbrugsmæssig anvendelse. Da en afløsning af jordrenten i tilfælde af denne art ville medføre, at der i stedet ville påhvile ejendommen grundstigningsskyld af i det væsentlige tilsvarende størrelse som jordrenten ved arealernes opvurdering til byggegrundværdi, var problemet af begrænset omfang, indtil den afgifts-

pligtige grundstignings bortfald blev vedtaget ved lov nr. 363 af 18. december 1964.

Derefter er spørgsmålet om jordrenteafløsning på arealer, der berøres af industri- og byudviklingen, blevet væsentligt forstærket bl. a. ved en forøget tilbageholdenhed overfor køb af jordrentepligtige arealer til bygge- og industriformål, hvilket forskellige steder har affødt problemer vedrørende byudviklingens forløb. Disse problemer vil efter kommuneorganisationernes opfattelse kun kunne løses tilfredsstillende ved afløsning af jordrentepligten.

Gennem det sidste år er spørgsmålet om en almindelig adgang til afløsning af jordrenten blevet rejst dels i Folketinget og i Landbokommissionen, dels i henvendelser, som Landbrugsministeriet og statens jordlovsudvalg har modtaget fra kredse af jordrentehusmænd og fra husmandsorganisationer, væsentlig under indtryk af de betydelige grundværdistigninger, der kunne forudses ved 13. alm. vurdering.

Problemerne i forbindelse med jordrenten har været behandlet i en af Landbrugsministeriet nedsat arbejdsgruppe, der i en beretning af 23. februar 1966 har foreslået, at der skabes mulighed for en almindelig afløsning af jordrenten. Dette forslag er tiltrådt af et overvejende flertal i Landbokommissionen, som har behandlet spørgsmålet på et møde den 3. marts 1966.

Det samlede jordrentepligtige areal, herunder ejendomme med jordrentepligt til præsteembederne, udgjorde ved 12. alm. vurdering pr. 1. september 1960 i alt ca. 81.000 ha.

Heraf udgjorde jordrentejorden under husmandsbrugene ca. 80.800 ha med en grundværdi på ca. 156,6 mill. kr., fordelt på ca. 7.300 selvstændige brug og ca. 3.800 tillægsparceller.

Den resterende jordrentejord, ca. 370 ha med en grundværdi på ca. 2,8 mill. kr., fordelte sig med ca. 270 ha på 118 gartneriejendomme, ca. 60 ha på 473 arbejderboliger og ca. 37 ha på arealer, der var tilfaldt afhændet til bebyggelsesformål.

Den samlede jordrentemasse under husmandsbrugene udgjorde forud for 13. alm. vurdering ca. 167,5 mill. kr., heraf ca. 30 mill. kr. under præsteembederne.

Den ved 13. alm. vurdering ansatte stigning i grundværdierne for landbrugsejendomme udgør ca. 70 pct. for landet som helhed, eller ca. 60 pct., når bortses fra Københavns, Frederiksborg og Roskilde amter, hvor stigningen anslås til ca. 170 pct.

Sammenholdt med stigningerne på ca. 25 pct. ved hver af de to foregående alm. vurderinger i 1956 og 1960 betegner 13. alm. vurdering således en meget forstærket stigning. Det må dog herved bemærkes,